

Cuvântul

Teatralului

No. Biblioteca de Artă Culturală
Arad

Apare afară de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația
Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

Actul dela 4 Ianuarie 1926

Renunțarea Prințului Carol la tronul țării și la drepturile ereditare în legătură cu calitatea sa de membru a familiei domnitoare române, a rămas cum vedem, încă obiectul cel mai actual de discuție între partidele politice, deși chestiunea s'a rezolvat prin instituirea unei regențe.

Cu toate acestea, în legătură cu evenimentele din urmă, să discutăm între toți factorii politici, să comentăm în ziarele de partid și în cele neoficioase, dacă actul de renunțare dela 4 Ianuarie a Prințului Carol, trebuie considerat ca definitiv.

Încă la instituirea regenței și rezolvarea ce s'a dat acestei chestiuni prin Consiliu de Coroană, fiecare partid a reprezentat o părere deosebită, a susținut un punct de vedere special și numai considerații de interes superior de Stat, a unit partidele politice pentru moment într-o soluție unitară prin regență.

Campania pe această temă au pornit-o liberalii, cerând instituirea unui guvern național, care să facă față — în asentimentul Țării întregi — evenimentelor cari sunt în curs și pot fi surprinzătoare.

Partidul liberal are teama, ca nu cumva guvernul să încheie vre-o înțelegere cu partidul național-țărănesc, când liberalii ar rămâne pe din afară, din viitorul guvern, — chemat să domineze eve-

nimentele și să revină asupra actului de 4 Ianuarie.

Odată pentru totdeauna liberalii ar pierde orice influență și teren, isprăvindu-se cu venirea la putere, după plac și contra voinței țării.

Partidul național-țărănesc susține sus și tare, că actul dela 4 Ianuarie, cu instituirea regenței, după dorința lui I. Brătianu, a fost un act pripit.

Di N. Iorga a făcut demersuri pe lângă Prințul Carol, pentru al determina să revină asupra hotărârii luate.

Di general Averescu pare a fi de acord cu punctul de vedere al partidului național-țărănesc.

Problema este din cele mai importante și care dominează azi viața noastră politică, fiind a-și primi o rezolvare în cel mai scurt timp.

Guvernul și conducătorii opoziției național-țărăniste, vor ști să găsească soluția cea mai fericită, pentru a asigura liniștea și dezvoltarea pacinică, rodnică a țării, față de orice evenimente ce s'ar ivi, scoțând totodată și pentru totdeauna țara, de sub tutela lui Brătianu-Stirbei.

Un suflu nou de viață, care să învieze pulsul țării, se așteaptă dela înțelegerea între guvernul actual și opoziția democratică, cu excepția trusturilor liberale.

Dela delegația permanentă județeană

În ședința de azi a delegației permanente județene s'a continuat dezbaterile bugetelor comunale: Socodor, Peregul-mic, Turnu și Cinteiu.

Delegația permanentă județeană a dezbătut apoi chestiunea desființării notariatului comunal Lazuri. S'a constatat că, prin înființarea acestui notariat, comunele nu au noi sarcini asupra lor — a bugetelor respective, — deoarece nici astfel nu sunt obligate a ține un secretar, prescripționat de legea pentru unif. adm., a cărui salariu ar fi egal cu salariul unui notar.

Ori, notarul primind salariul dela stat, astfel se face o economie în ambele ipoteze.

Pentru a se face formele legale, s'a dispus ca, o comisie să iasă la fața locului. Aceasta comisie este compusă din d-nii: Dr. Sever Popoviciu, și șeful serviciului financiar județean di Stanca.

S'a mai dezbătut o chestie de importanță mare și în adevăr de interes general, chestia înființării unui spital în Pâncota.

Consiliul comunal a și hotărât în aceasta privință, acceptând cumpărarea, pentru acest scop a castelului contelui Sulkowsky împreună cu parcul mare și frumos.

Acest castel mare va fi amenajat cu cele necesare unui spital și îndeosebi, se proiectează a-l transforma într-un sanatoriu a tuberculoși, fiind un loc foarte potrivit și mai ales corespunzător, având parcul mare plin de pomi, unde bolnavii ar avea un loc prielnic.

Acest sanatoriu sau spital ar fi foarte de dorit, deoarece în județul nostru spitalele nu sunt suficiente pentru adăpostirea bolnavilor și mai ales a tuberculoșilor.

Spitalul județean este întotdeauna prea aglomerat și insuficient câte odată chiar, pentru populația orașului Arad.

Spitalul din Ineu, fiind spital local, întințat și susținut de câteva comune interesate, abia poate satisface cerințelor.

Astfel Delegația permanentă județeană, apreciat marea însemnătate și necesitatea absolută a înființării acestui sanatoriu-spital din Pâncota, a dispus să se evalueze castelul contelui Sulkowsky și să se constate conform legii, dacă este propriu cerințelor unui spital-sanatoriu.

S'a numit o comisiune compusă din:

Raportorul comisiunii economice și financiare, raportorul comisiunii sanitare, șeful serviciului sanitar, șeful serviciului financiar, șeful serviciului tehnic, pretorii plasei: Șiria, Sântana Târnova și Ineu, urmând ca, după-aceasta comisiune va depune raportul în chestiune, să se facă de îndată asociația comunelor interesate, asociere ce se prevede și admite în asemenea împrejurări, prin noua lege pt. unific. administrativă.

Tot cu aceasta ocazie, delegația permanentă a județului bazată pe articolul 86 din legea din 23 Martie 1926, a dispus, înființarea alor două sanatorii pentru tuberculoși, unul în comuna Cladova și altul în părțile Hălmașului.

În acest scop se va face prospectul cuvenit, ca în bugetul viitor să fie prevăzute sumele necesare, mai ales, că, în asemenea cazuri statul contribuie cu 50 procente din totalul cheltuielilor, conform legilor în vigoare.

S.

**Cetiți și răspândiți
Cuvântul Ardealului**

Mai multă iubire...

— Scrisoare —

Ea e gloria oamenilor și a zeilor.

AGATOS.

Din pădurile de glorie, unde trăiești ca pustnicul teban în tre veșit și păsări, cuvântul tău vine ca o confesiune energetică a naturii: Urim.

Pretutindeni o impulsie de răsturnare și de distrugere. Nici un simț de umanitate pentru semenele noastre. Pumni și ură pentru toți. Aproapele arde și noi ne uităm la flacăra sub care se răuie șura sau conacul jinduit. Am luat din poartă donița ospitalității etnice și am închis cu lacăt puțul drumetului însetat. Nu mai împărțim poamele și apa, carnea mielului de Paște ori strugurii podgoriilor noastre nici la praznicele de datină bisericăscă. Urim.

În noaptea care și pentru pismătareții lumii a rămas idilica »helige nacht«

se desleagă din lanțuri, câinii sfâșietori, împotriva colindătorilor de datină și poezie religioasă. Ca într-o cetate de glorie barbare am văzut svârlindu-se cu apă peste copiii cari în cântec idilic veneau să vestească, iluminați și sinceri, nașterea Mântuitorului Lumii și-am văzut și tragedia unor școlari de periferie, încă odată mai înalți decât pruncii sacrificați în Iudeea, cărora li se spărsese cu pumnii crânceni ai serlozității steaua entuziasmului lor. Urim.

Creștinismul e inexistent ca aplicare. Biserica s'a impietrit în ritualism ori se complăce în pompă și retorică stearpă. Nu umanizează. O rază ici și colo nu topește imensitatea de gheață a urii, Generozitatea creștină e încă o iluzie evanghelică. Predica de pe munte și parabolele pline de raze și de parfum de câmp nu sunt realități nici în biserică.

Nu ne iubim ci urim.

E țara în care s'a predicat ura.

În orice operă și alcătuire nu descoperi substratul iubirii durabile, ci misificarea și ingeniu demoniac. Urim.

Părintele lăvăță pe copil să urască pe protivnicul său și să nu sprijine acțiunea organizației din care n'a scos dar de bine pentru sufletul și prosperitatea lui. Propovăduitorii lui Isus urăsc biserica vie a fratelui lor. Școala de aici urăște zelul creator al școlii de dincolo. Politica e împotriva celui ce nu merge cu ea. Retorica ei e susținută de energia ipocriziei. Semănătorul de pâine e cumpărat și vândut. Toți îl mint. Cine predică binele lui, e ca'n Ibsen, răzvrățitorul și dușmanul poporului, Nu iubim ci urim.

Sunt oameni cari cred că procesul de evoluție și de propășire se întemeiază pe ura care atâță pasivitatea și prefacă inerția în eforturi creatoare.

Ne irită cel ce muncește și tace. Iubim și sfărâmăm pe cel ce cugetă și crează. Ne turbură și ne doare înșenarea omului care se jertfește. Nu ne

place raza, cântecul și florile altuia.

Predicăm, dar s'arobim ideea pe care o propovăduim; cerem dreptatea, dar nu o dăm; apelăm la jertfe de salvare, dar închidem ușa celui ce le cere; vrem porți deschise și ospitalitate arhăică, dar nu lăsăm netras zăvorul sgarănciei noastre; ridicăm iubirea cuvânt tremurător de flacăra, dar ne bucurăm de tot ce se dărâmă sub umerii crânceni ai intrigei și ai urii; tindem energetic dreapta făgăduielii, dar comprimăm iluzia pe care am creat-o; mărturisim în Isus, dar lucrăm ca răstignitorii lui.

Zidim cu capul și sfărâmăm cu inima.

Vieța vremii a intrat par'că în ura de apocalips a lumii. Ascundem sub surâsul iubirii intențiile și dezastrul urii. Nici-o vreme n'a cuprins mai formidabil activitatea ei de nimicire ca epoca noastră. Dacă pentru un împărat al catastrofelor, umanitatea înceta la Vosgi, pentru noi ea se oprește la uluca și la poarta casei.

Și totuși, panaceul de remedii pen-

Cutezanța nemaipomenită a fițiței „Aradi Ujság”

— „Regele Otto al Ungariei bolnav de pneumonie” —

În „Aradi Ujság”, numărul 20 din 27 cor., a apărut un articol cu intitulăția „L'udgyuladásban megbetegedett Ottó magyar király.”

Pe lângă faptul că acest ziar cam are obiceiul de a prea profita de îndelungrăbdarea autorităților românești și a cenzurii — care poate aglomerată, mai scapă cu vederea unele cuvinte din text, bine ascunse, — în deosebi, parcă pândește, când poate strecura prin cenzură vre-o expresie pentru care speră a fi decorat de cei ce visează o „Ungarie Mare”. Pentru acest fapt că cutează să pu-

blice într-o țară a Micii Antante, articole cu intitulăția, în care pe copilul exregelui Carol, pe Ottó, îl numește — zic chiar aici în România — de „Rege al Ungariei”, credem că merită a fi pedepsit în modul cel mai aspru spre a servi ca exemplu pentru viitor.

Aceasta fițiță, care cu drept cuvânt se poate numi — și este — carul cu gunoiu al orașului Arad, eludând chiar autoritățile românești, își bate joc formal de noi — la noi acasă, sperăm, că în fine va fi pusă la locul ei !!

Congresul funcționarilor publici din Ardeal și Banat

Duminecă dimineața s'a ținut la Cluj congresul funcționarilor publici din Ardeal și Banat.

Di prof. EMIL HAȚIEGANU, președintele asociației funcționarilor publici din Ardeal și Banat, deschide întrunirea și salută oaspeții din Capitală.

Di prof. Iacobescu discută chestiunea băncii funcționarilor și a locuințelor funcționarești. Dsa spune că, de mai bine de un an, societatea funcționarilor publici este preocupată de o chestiune foarte importantă: înființarea băncii funcționarilor.

Este lucru hotărât că statul nu poate pune la dispoziția funcționarilor săi nici într'un an, nici în mai mulți, suma de 60 miliarde, cât ar fi nevoie pentru construcțiile funcționarești. Bugețul anual al statului abia întrece 30 miliarde.

Agitând ideea băncii funcționarilor și a construcțiilor, societatea primește și oarecare oferte de împrumut străin din America și Anglia. Oferta americană este mai favorabilă, ea cuprinzând dobânda de 8 la sută și 2 la sută comision, pe durată destul de lungă și în condițiuni de garanție acceptabile.

Asociația s'a adresat dlui general Averescu, făcându-i rugămintea ca, din cele 2 miliarde lei, destinate sporului de salarii pentru funcționarii publici, să se dea de o parte 150 milioane cât ar face câte o acțiune de 500 lei pentru fiecare funcționar și în locul celor 500 lei efectiv, funcționarul să primească o acțiune pe numele lui.

Di general Averescu a declarat că guvernul este dispus să facă această operațiune, care ar asigura capitalul

inițial al băncii funcționarilor, dar el trebuie să știe dacă funcționarii se învoiesc să li se reină această sumă?

Di Bradișteanu arată că funcționarii au dovedit că prea puțin se interesează de cele mai importante chestiuni ale lor. Nu există destulă solidaritate, sentiment al datoriei. Nu se poate contesta de nimeni că vor fi și guvernele vinovate, dar, dacă merg prost serviciile publice, apoi vina este a acelora, cari conduc acele servicii. Ei bine să fie solidari și cinstiți, refuzând a deveni unelte și eliminând din sânul lor pe cei nedemni, necinstiți și incapabili.

Di prof. Hațieganu îndeamnă la solidaritate și cerând ca fiecare funcționar să simtă de a sa datorie să semneze o acțiune.

Vorbește apoi di Guguianu în numele pensionarilor și di ing. Filipescu cere ca împrumutul extern să fie garantat de către stat și prin fondul de pensuni.

D. Ghilezan arată apoi că funcționarii dela Timișoara s'au întrunit, delegându-l să vină la congres, căci a rămas isbit de absența funcționarilor din Cluj. Este un semn foarte dureros desinteresul și lipsa de solidaritate a funcționarilor.

Di Sluys la București

Eri a sosit la București di dr. Sluys, renumitul radiolog spre a începe tratamentul M. S. Regelui Ferdinand, aducând cu sine o canitate mare de radii.

Tratatul franco-român și nota Sovietelor

Paris. — Ziarele franceze continuă a interpreta foarte favorabil pentru România nota sovietică de protestare împotriva tratatului franco-român.

D. Auguste Gauvain, în „Journal des Debats” scrie: Nota sovietelor nu resistă celei mai ușoare critici. Guvernul sovietic nu este calificat să protesteze contra hotărârii marilor puteri.

„L'Avenir” scrie: Nota sovietică este intolerabilă și grosolană. Conducătorii bolșevici au voit să întindă o cursă spre a separa România de Franța.

„Victoire”, într'un articol semnal de d. Bienaimé, arată că Basarabia este locuită de veacuri de o foarte puternică majoritate moldovenească. Ceva mai mult: trei sute mii români trăiesc încă pe teritoriul sovietic, dincolo de Nistru.

Nota sovietelor e lipsită de interes spune „Journal des Debats”

Paris. — „Journal des Debats” publică în numărul de astăzi 26 Ianuarie, următorul comunicat:

„Ambasada sovietelor comunică Agențiilor nota privitoare la România constatând cu acest prilej că ultima

întrevedere dintre d-nii Rakovski și Briand n'a avut nici o legătură cu publicarea tratatului franco-român. Acest tratat a făcut obiectul schimbului de vederi între cele două guverne din Paris și Moscova, atât înainte de cheierea lui cât și ulterior, când s'a cunoscut textul definitiv. Sovietele au trimis atunci guvernului francez nota din 2 Octomvrie.”

Ziarul adaugă că nota sovietică expune încă odată foarte pe lung punctul de vedere rusesc în privința Basabiei. Teza sovietică este bine cunoscută, acest document, ne ducând nici un fapt nou, este lipsit de interes, observă „Journal des Debats”.

Ce spune „Istvestia”

Moscova. — „Istvestia” declară oficial, că publicarea actualului tratat franco-român subliniază în mod demonstrativ punctul de vedere francez în chestia Basarabiei, făcând astfel o proastă impresie asupra opiniei ruse. Numitul ziar crede că motivul acestei demonstrații e dorința pe care o are Franța de a consolida din nou situația sa în Balcani și mai ales în București față de apropierea anglo-italiană.

MISCAREA CULTURALA

Concertul din Ineu

Din inițiativa reg. 93 inf. și sub auspiciile Soc. Cult. „Astra” Arad, în seara zilei de 22 cor., avut loc un frumos festival artistic, urmat de dans, al cărui program a fost executat în întregime, de orchestra regimentului sus-amintit și sub conducerea dlui Lt. Mazilu, șeful muzicii.

Concertul a fost foarte reușit, iar programul alcătuit, a fost executat ireproșabil de orchestra militară care a primit aplauze și admirația binemeritată din partea participanților.

Di Lt. Pompiliu Rădulescu, delegatul despărțământului Astei din Arad, printr'o cuvântare frumoasă a salutat publicul, mulțumindu-i pentru concursul dat, pentru reușita acestui festival și a predat pentru Căminul Cultural din Ineu un stoc de cărți, trimise din partea despărțământului Astra din Arad.

La aceasta cuvântare a răspuns părintele protoreu Georgea, președintele cercului cultural de Astei din Ineu, a mulțumit și regimentului 93 inf. pentru sacrificiile aduse scopului propagandei culturale și naționale și a mulțumit și „Astei” din Arad, pentru grija ce o are, de a lucra pentru luminarea satelor și pentru reînprospătarea vieții culturale prin astfel de manifestațiuni demne de toată lauda.

După aceasta a urmat o scurtă însă pătrunzătoare cuvântare a dlui

căpitan Romulus Ciorogariu, delegat reg. 93 inf. Arad, care a mulțumit publicului, pentru concursul dat la festivalul orchestrei regimentului.

Dansul a urmat până la orele cat dimineața.

Reg. 93 inf. din Arad, aduce vârstosale mulțumiri autorităților și inteleranțualilor din com. Ineu pt. prețiosul și binevoitorul concurs dat cu ocazia concertului urmat de dans, cât de oțărchestra militară în seara zilei de 22 cor. Ianuarie a. c.

Dostolewsky

Unul din cei mai mari romancieri ruși din ultimul secol, Fedor Dostoiwsky, pictorul nenorociților, al mizerabililor, al celor învinși de viață, s'a născut la Moscova în 1821 și a murit la Petersburg șezeci de ani mai târziu.

Și-a făcut studiile la școala de gazetărie, trecut pentru un an în armată și se consacră definitiv literaturii. Sărmanii, care a fost primul său roman, obținut un mare succes. Scrise atunci „Noaptea alba”.

Amestecat în agitația democratică a tineretului rus, fu arestat în 1849 și condamnat la împușcare. Dar pe deapsa sa fu comutată în patru ani de muncă silnică în Siberia.

Șederea sa la ocnă avu o influență

tru toată înfățișarea de mizerie a lumii e cultura, care nu trebuie confundată cu știința înmagazinată în creier, ci cu setea, cu impulsul, cu cultul și cu jertfa persistentă pentru tot ce e bine și frumos, pentru acel imponderabil divin care e arta pentru Iisus.

Cultura nu e știința savantului pasiv, disprețuitor, fățarnic și ateu, ci omenia din om, creștinismul din el, activitatea de folos uman, creațiunea de prestigiu și de eternitate.

Este mereu o confuzie care încurcă spiritele și viața.

Ceiace-i lipsește acestei lumi nu e nici banul, nici știința care să-l producă, ci o cultură a frumosului și a bunătății, o cultură a iubirii, mai ales a iubirii. Ea e ceea ce ne trebuie, — iubirea. Fără iubire toate sunt sterile și deșerte, — legile și iscusința vorbei, fiacără și energia politiceii, didactica și fumul de tămâie, orice amvon și altar, orice alcătuire de prefacere și ascendență. Tot ce nu se susține pe iubire se cutremură și se sfarmă. Iisus a deschis cerul cu ea și făcând din dragoste senzul și definiția vieții a

Intins asupra pământului de necazuri adevărul și eternitatea fericirii.

Creștinismul nu e o doctrină a ritualului pompos cu clopoței de sceptru și fiare, cu orgă și cu fum de smirnă, ci e iubirea în acțiune. Apostolul Paul impunând pe Iisus a rostit asupra iubirii care spărsese la picioarele Galileanului, vasul cu arome al Magdalenei, cele mai frumoase cuvinte care s'au rostit pe pământ: „De așa dărui săracilor avutul tot și trupu-mi de laș arde pe un rug și n'as avea iubire, nimic nu mi-ar folosi”.

Sfântul apostol Ioan, strălucitul poet al Evangheliei a 4-a, n'a avut către sfârșit decât această povăț persistentă: „Iubiți-vă unii pe alții, iubiți lucrurile și viața, pentru că dragostea cuprinde în ea totul”.

O mie de ani mai târziu, Francesco dia Assisi întemeia în Umbria un regat al iubirii. Epoca lui Iisus relăvia sub ciprii și pergoalele colinelor umbriene. Lupul din San Gubio se îmblânzia, rândunicile ascultau din firidele de marmoră, axionul către soare al sfântului din Assisi, iar fiarele, păsările,

peștii, arborii, florile, vântul și norii, erau pentru cel mai apropiat urmaș al lui Hristos „frații și surorile” lui.

Fără adevărul și gloria iubirii, toată cultura umanității, strigă Merejkowski, nu e carne vie, ci o mumie, un cadavru.

Luxul și jertfele științei, libertatea și egalitatea eșite din sângele și durerea revoluțiilor, toate cuceririle și bunătățile materiale nu folosesc nimic dacă în inima omenirii scâpătate nu aprind tremurător scânteeza divină a iubirii.

Fără iubire, mizeria perzistă și dărârmă, năruirile catastrofale sunt inevitabile, ideile n'au consistență, gloriile eternitatea e o iluzie.

Ridicați academii și temple, înălțați în strașnică maiestate bizantină turnuri și cupole, zidiți și organizați, trâmbițați în atenee, în studii și în falanstre tot ce gândiți și voți, în cea mai strălucitoare formă a iscusinții și a energiei spirituale, și nimic nu veți fi făcut dacă cuvântul iluminat nu țâșnește din fiacără inimii lui Iisus.

Pentru ridicarea omenirii la fericirea

realității evanghelice, avem nevoie de triumfătoare putere a iubirii.

În efortul de salvare al umanității, așezământul cel mai real va fi acela care înseninând lumea, va trezi în inima ei divină forță a iubirii, cât mai multă iubire.

În această iubire care e „admirația înțeleptului și mirarea zeilor” stă secretul păcii și al eternității.

Gh. D. Mugur.

Balul costumat al Reun. Fem. Rom. din Arad

Tradiționalul bal costumat (costume naționale) va avea loc la 29 Ianuarie, în sala hotelului Crucea Albă.

Intellectualii români, cari din greșală n'au primit invitație, sunt rugați să se adreseze dnei viceprez. A. dr. Ispravnic ori secretarei Tulia Bogdan, internatul de fete str. V. Stroiescu 4-6.

normă asupra activității sale literare. Talentele sale deveni bolnăvicioși și ten-
lentele său deveni mistice. Intors în
1859 la Petersburg, începu aci o viață
nouă, deveni patriot, combătut nihilis-
mul, înființă o școală slavofilă, prece-
piză ideea regenerării lumii prin reli-
gia creștină.

Mizeriile ce îndurase ia ocnă le
descrie în modul cel mai precis și cu
elocință sfâșietoare în »Memoriile
în casa morților« și în »Crimă și
spășire« care e capodopera sa.

A publicat după aceea »Umiliți și
insultați, Idiota, Vecinicul soț, Bessy,
Memoriile unui scriitor« al cărui suc-
ces fu imens.

Apostol al religiei suferinții umane
și al cultului ispășirii, Dostoievsky a

fost un geniu tragic, poate tot atât de
mare cât Tolstoi.

Fotografia cerului

La Roma a avut loc de curând o
Intrunire a principalilor astronomi ita-
lieni.

Profesorul Bemporad a expus sta-
rea actuală a fotografierii cerului în
curs de executare la observatoarele
din Catane și Neapole. Rezultate vase-
ta întreprindere, la care participă 18
observatoare răspândite în lumea în-
treagă, va fi terminată, probabil în ce
privește partea Italiei, în 1931.

Intre diversele observatoare se mai
urmează lucrări privitoare la mișcările
globului terestru, la care în parte
școala regală astronomică din Sardinia.

INFORMATIUNI

In chestia statificării școlii normale

Din partea unor dăi preoți și alți
intelectuali din provincie, ni se cere
părerea liberă față de statificarea școlii
normale gr. ort. din Arad. Ni se
exprimă totodată surprinderea față de
metamorfoza acestei instituții, precum
și în anumite chestii personale de con-
ducere nouă.

Vom răspunde la timpul oportun.

Dela Cabinetul primului ministru

Di Craiceanu, subsecretarul de stat
dela președinția ministerială, a convo-
cat pe toți directorii ziarelor din Bu-
curești, comunicându-le că chestiunea
actului dela data de 4 Ianuarie 1926
este complet și în mod definitiv ar-
ranjată și deci orice discuție în aceasta
privitynță sau comentarii în ziare, au
efecte neliniștitoare asupra cetățenilor
țării, rugându-i în același timp să sis-
teze a da publicității chestiunii aici re-
teritoare, căci în cazul contrar guver-
nul va fi constrâns să aplice sancțiuni
legale, în contra recidiviștilor cu rea
credință.

Convocare

Doamnele și doii membri ai socie-
tății naționale de „Cruce Roșie“ a Ro-
mâniei, Filiala Arad, sunt convocați în
adunare generală ordinară pentru ziua
de *Miercuri 2 Februarie 1927, orele 5
i. m.*, în localul Primăriei orașului
Arad, pentru a delibera asupra urmă-
toarelor chestiuni la ordinea zilei: 1.
Darea de seamă asupra mersului socie-
tății în 1926; 2. Aprobarea bilanțului
și a contului de venituri și cheltuieli
dela 1 Ianuarie 1926 până la 31 De-
cembrie 1926 și descărcarea comite-
tului de gestiune sa; 3. Alegerea co-
mitetului; 4. Eventuale propuneri. Dacă
a această convocare nu se va prezenta
numărul de membrii cerut de regula-
ment, pentru ca adunarea să fie legal
constituită, ședința se va amâna de
drept pentru Miercuria următoare la
aceeaș oră, când se vor lua hotărâri
cu ori și câți membri se vor prezenta.
Doamnele și domni membri cari nu
pot veni la ședință, pot fi reprezentați
prin procură. Președintă, *Maria Boiș
Cioban*. Secretar, *Cornel Savonescu*.

Dela Admin. Financiară

Administrația Financiară aduce la
cunoștința tuturor instituțiilor și fir-
melor care au primit adrese pentru a
depune tablouri cu personalul și furni-
torii din 1925 că, termenul de depune-
re expiră la 31 Ianuarie 1927 și celor
care nu se vor supune, li se vor aplica
sanzionile prescrise de lege.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și
județ, luați masa numai la restau-
rantul românesc „PALACE“,
Arad, Strada Ionel C. Brătianu.
Mâncări bune și ieftine. Serviciu punctual.

Raporturile dintre țările Mi- celi înțelegeri sunt neschim- bate

— Declarațiile dlui Beneș —

Praga. Dl Beneș, răspunzând unor
întrebări ce i-au fost puse la comisiu-
nele Senatului pentru afacerile externe,
a declarat între altele că situația Mi-
celi înțelegeri și relațiunile cu
membrii ei, sunt neschimbate.

Dl Beneș a adăugat, că nu se poate
obiecta nimic călătoriei dlui Bethlem
la Roma, atât timp cât nu urmărește
scopuri adverse vecinilor Ungariei. Te-
merile că Italia s'ar putea înțelege cu
Ungaria împotriva altor state, sunt
absolut fără teme. Cehoslovacia este
legată de Italia printr'un tratat de ami-
cizie, iar Italia are aceleași interese de
de a fi în înțelegere cu Cehoslovacia,
ca și cu Ungaria, România sau Jugo-
slavia.

Dl Beneș a arătat că situația inter-
națională nu justifică nici un fel de
temeri, deși se înregistrează simptomele
unei anumite nervozități. Cehoslovacia
urmărește cu calm dar atent aceste
simptome, pentru a-și putea continua
politica bazată pe pacificarea Europei.

Dl Beneș a încheiat arătând, că nu
s'ar schimbat nimic în relațiunile cu
Rusia și că nu se tratează actualmente
nici un concordat cu Vaticanul.

Franța nu poate evacua Re- nania

Paris. „Echo de Paris“ publică un
interview al dlui Maginot, care se pro-
nunță categoric împotriva oricărei eva-
cuări anticipate a Renaniei.

Dl Maginot declară, că după păre-
rea sa, ocupației Renaniei este indis-
pensabilă pentru reorganizarea frontie-
relor Franței.

Ingenioasa invenție a unui inginer francez

„Petit Parisien“ anunță că dl ingi-
nerul francez Dubourg a inventat un
aparat electric, care permite descoperi-
rea exactă a oricărui zăcămint min-
ier, fără a mai fi nevoie de săpături
și sondajii ale solului.

Aranjarea unui nou „atentat“ contra lui Mussolini.

Paris. — Poliția din Nissa a are-
stat pe ziaristul italian Giovani, fost
redactor al ziarului »Popolo d'Italia«,
în urma unui denunț primit dela zia-
ristul antifascist Sacchi, pe care Gio-
vani încercase să-l hotărască a comite
un pseudo-atentat împotriva lui Mus-
solini. Giovani a mărturisit că a jucat
rolul de agent provocator.

Poliția a decis expulzarea lui Gio-
vani, care va fi condus până la fron-
tiera italiană.

Paris. Ministru de interne a ordo-
nat prefectului de Nisa, să expulzeze
imediat pe Torre, directorul ziarului
»Pensiero Latino«, complicele lui Gio-
vani. Ministerul a interzis apariția
precum și vânzarea aceetui ziar în
Franța.

Inecat în canalul Mureșel

Azi diminața a fost pescuit din Mu-
reșel, cadavrul notarului pensio-
nat Moise László, în etate de 76 ani.

Se crede că, nu este la mijloc nici
o crimă ci imprudența bietului bătrân,
care plimbându-se pe malul apei, a
căzut poate amețit în apă.

Brutar amendat

Brutarul Sigismund Weisz din Arad
a fost amendat decătre judecătoria
contravențională la 20.000 lei amendă
pentru specula.

Bagaje ciudate într'o gară

Zürich. — În gara Willingen au
fost lăsate pentru păstrare în garde-
robă două bagaje, cari nefiind scoase
la timp s'au dat licitației.

Spre marea surprinză al autorități-
lor, în bagaje au fost găsite mașini,
pentru falsificarea bancnotelor de 50
franci francezi clișee și fotografii.

În scurt timp au fost arestați trei
indivizi, cari au falsificat cu o exacti-
tate uimitoare aceste bancnote.

ECONOMICE

Măsuri preventive pentru stăpîrea animalelor stri- cicloase

Ministerul Agriculturii și Domeni-
lor, direcțiunea Vânătoarei într'un or-
din recent a ordonat Inspectoratelor
județene, s'ă se ia măsurile prevă-
zute de lege, pentru stăpîrea anima-
lelor sălbatices stricicloase.

În sensul acestui ordin, Inspectorat-
ul de vânătoare al județului Arad, cu
ordinul No. 14 din 1927 a intervenit
pelângă președinții societăților de vâ-
nătoare, ca aceștia, să procedeze în
modul admis prin lege, în sensul de
mai sus, pe teritoriile lor, folosind
chiar otravă.

Tot în acest ordin se cere statis-
tica despre vânatul capturat, despre
iepurii etc. din sezonul trecut, spre a
se înainta ministerului.

Se dispune, hrănirea animalelor săl-
batice în caz de zepezire sau iarnă
grea.

Pe viitor cererile noi pentru per-
mise de armă de vânat a membrilor
societăților de vânătoare, nu vor mai
fi acceptate, dacă, odată cu cererea,
nu se va înainta 25 perechi de pi-
cioare, sau ghiare de păsări răpitoare.
(Aceasta câte 25 la fiecare cerere).

Cunoștințe folositoare pentru gospodine și gospodari

Cum se poate păstra slămina:

După ce am ținut-o 15 zile în sare
o așezăm într'o ladă, punând o palmă
de fân uscat și apoi o bucată de slă-
mină; tot așa până umplem lada. Fe-
rim să nu se atingă o bucată de alta.
Acoperim apoi lada cu fân, o așe-
zăm într'un loc uscat și ferit de
șoareci.

Slămina nu va râncezi și va pă-
stra un gust bun.

Cum să cunoști dacă o găină e tânără

După tulleul lung și subțire crescut
printre cozele, altele pene. Pielea e
fină și înțepătoare, acoperită cu vînșoare
albastre, Găinele care au au mai mult
de un an, nu au nici tullei, nici vine
albastre și pielea e de un alb mai pu-
țin lustruit.

După ce tăiem păsările și le cură-
țăm de pene și de măruntaie, le șter-
gem pe dinlăuntru cu un șervet cu-
rat și uscat. După ce s'au răcit, le
punem într'un vas smălțuit de pământ
și se toarnă deasupra unt topit până
o acopere pe o întindere de 5 cm. și
le puacem la un loc răcoros. Păsările
păstrate astfel țin și 10 zile, ca și când
le-am fi tăiat atunci. Untul topit nu e
perdut, căci poate fi apoi întrebuințat
la bucătărie.

Vânatul proaspăt se poate păstra
în acelaș fel. Se poate pătra o pasere
tăiată, câteva zile, dacă punem înlăun-
tru un cărbune de lemn (mangal) după
ce am scos toate măruntaiele.

Ingrășarea păsărilor.

Găini. Mai întâi, e bine să se știe
că nu toate rasele de găini pot fi in-
grășate; deci să se aleagă rasa care
e bună pentru ingrășat, înainte de a
începe cura. Odată alegerea făcută,
ținem găinile într'un loc cam întunecos
cald și strămt; întunericul, căldura la
fel în tot timpul (nu însă prea mare)
și locul strămt unde nu se pot mișca,
dau păsărilor somn lung, și fiind că
nu-și cheltuiesc din putere prin mișcări,
pun pe ele un strat bun de grăsime.

În puțină vreme vor fi destul de grase
și vor avea și o carne gustoasă.

Puii dela 3 până la 5 luni nu se
pot ingrășa prea mult; doar dacă pu-
tem îndrepta pe cei cari s'abli de tot.
Numai păsările puternice și voinice pot
fi ingrășate.

În rasele bune, claponii și cocoșii
chiar, dela 4 luni, pot ajunge o greu-
tate de 5 kgr. sau 7 kgr. dacă se ur-
mează sfaturile cele mai bune, iar găi-
nile pot atinge o greutate de 4 sau 5
kilograme.

Găinile, după 3 sau 4 ani, când pro-
ducția de ouă începe a fi mai mică,
pot fi ingrășate bine.

Ingrășarea se face bine în cotețe cu
compartimente, în fiecare să poată sta
o singură pasăre. În timp de 15 sau
20 zile, de 2 ori pe zi, le dăm mân-
care o pastă făcută din făină de orz,
sau mălaiu, cu apă ori lapte de supă. De
băcț li se dă puțin. De îngrijit
trebuie ca mâncarea să li se dea tot-
deauna la aceleași ore.

(Va urma).

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Deschiderea dela 27 Ianuarie 1927

Berlin	123.05
Amsterdam	207.55
New-York	519.25
Londra	2519.50
Paris	2050.—
Milano	2230.—
Pirano	1537.50
Budapesta	9070.—
Belgrad	913.50
București	280.—
Varșovia	57.50
Viena	7315.—

BUCUREȘTI

Devize

Paris	737.—
Berlin	44.—
Londra	899.—
New-York	185.—
Italia	805.—
Elveția	3580.—
Viena	2625.—
Praga	5550.—

Valute

Napoleon	740.—
Mărci	43.—
Leva	—90
Lire otomane	92.—
Lire sterline	890.—
Fr. rancezi	—7.40
Fr. elvețieni	35.—
Lire italiene	8.15
Drahme	2.10
Dinari	3.20
Dolari	183.—
Marca poloneză	20.—
Cor. austr.	26.50
Cor. ung.	33.—
Cor. cehoslov.	5.50.—

